

Naproti tomu je vymáhající věřitel, jemuž byla pohledávka přikázána k vybrání, zodpověden za škodu způsobenou otálením při vymáhání (§ 310 ex. ř.). Ale legitimace povinného je vyloučena jenom do peníze, kterým věřiteli byla pohledávka přikázána k vybrání, tedy do výše vymáhané pohledávky. Podle usnesení okresního soudu v Č. ze dne 26. ledna 1926 byly přikázány Samueli W-ovi k vybrání dvě pohledávky povinné, proti žalované a proti Rolnické vzájemné pojišťovně. Při tom nebylo uvedeno v příkazovacím usnesení, kterou částkou se ta neb ona pohledávka věřiteli k vybrání přikazuje. Uvádí se v usnesení pouze, že se věřiteli přikazuje pohledávka ve výši asi 20.000 Kč za oběma pojišťovnami a dodává se, že vzájemná rolnická pojišťovna složila podle svého sdělení k soudu 8769 Kč 40 h, že z toho připadá 7335 Kč za škodu na realitě a 1434 Kč 40 h za škodu na movitostech, že v daném případě lze zabavit a přikázati k vybrání jenom 1.434 Kč 40 h, kdežto zbytek 7.335 Kč případně hypotekárním věřitelům, nebo v případě prodeje nemovitosti do rozvrhové podstaty a že žalovaná pojišťovna L. pohledávku povinné neuznala. Pohledávka vymáhajícího věřitele činila na jistině 8.000 Kč, útraty 750 Kč 46 h, úroky od 1. ledna 1924 do 30. června 1926 1.200 Kč a k tomu úroky z úroků. Tyto částky však zřejmě nevyčerpávají peníze zažalované pohledávky 12.337 Kč 50 h s 6% úroky od 1. září 1925, takže vypadne vždy ze zažalované pohledávky část na žalobkyni mimo peníze přikázaného k vybrání, zejména je-li pohledávka Samuela W-a kryta pohledávkou za vzájemnou rolnickou pojišťovnou aspoň penízem 1.434 Kč 40 h. K tomuto částečnému uvolnění pohledávky zabavené nebylo za sporu přihlédnuto patrně proto, že nižší soudy to nepovažovaly za rozhodné, domnívajíce se, že stačí již přikázání k vybrání třeba jen části zabavené pohledávky, by byla vyloučena legitimace povinné k žalobě ohledně celé. Lze konečně ještě podotknouti, že žalobní legitimaci neztrácí povinná proto, že by požární náhrada ručila hypotekárním věřitelům jsouc stížena zástavním právem na realitě váznoucím, kdyby musila býti věnována znovuzřízení budovy podle stanov. Zástavní právo samo nevylučuje aktivní legitimace dlužníka k žalobě o zastavenou pohledávku, byť šlo i o zástavní právo exekuční, nýbrž teprve přikázání k vybrání. Z uvedených důvodů jest řízení nižších soudů podle § 496 č. 3 a 513 c. ř. s. neúplné a proto bylo rozsudky nižších soudů, když neúplností trpí i řízení prvé stolice, zrušiti a naříditi, jak se stalo.

Čís. 6941.

Jistota podle §u 390 ex. ř. ručí i za útraty vzniklé odpůrci v řízení o prozatímním opatření. Lhostejno, že třetí osoba, jež složila jistotu, vyhradila si k ní vlastnictví a složila ji s omezením, že má ručiti jen za újmy, jež by vznikly ze záповědi zcizení a zavazení nemovitosti.

(Rozh. ze dne 29. března 1927, R II 52/27.)

Ve sporu Františka P-a proti Františku K-ovi o splnění kupní smlouvy o domku bylo žalobci povoleno prozatímní opatření zákazem zcizení a zatížení domku a žalobci bylo uloženo složit jistotu do soudní úschovy. Žaloba Františka P-a byla právoplatně zamítnuta. Ještě před pravoplatným rozhodnutím sporu žádal žalovaný na procesním soudě, by byla stanovena škoda, jež mu vznikla povolením prozatímního opatření, jmenovitě útraty sporu o splnění kupní smlouvy. Soud první stolice návrh zamítl. D ů v o d y: Podle §u 394 ex. ř. jest podlehnuvší strana povinna dáti odpůrci náhradu za všechny majetkové újmy, které mu zatímním opatřením byly způsobeny. Nikde však v dosavadní judikatuře ani v komentáři Neumannově k exekuč. řádu, ani v příkladech Dra Hellera a Dra Trenkwaldera není vysloveno, a z doslovu §§ 394 a 390 ex. ř. nevyplývá, že k těmto majetkovým újmám náleží útraty sporu a rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 2. července 1925 č. j. R II 206—207/25-1 v projednávaném případě výslovně uvádí, že nejde tu o jistotu pro útraty sporu, nýbrž o zřetel k poměrům žalovaného, které jsou povoleným zákazem zcizení, zatížení, zastavení domku tak hluboce dotčeny, že jest ospravedlněna úvaha, že by případnou ztrátou sporu opatření ono, bránící odpůrci na dlouhou dobu ve volné dispozici jeho majetkem, musilo býti zrušeno. Újmu takového druhu však žalovaná strana ani netvrdí, ani se náhrady za újmu takovou nedomáhá, neboť výslovně prohlásila, že pro nemajetnost žalobce upouští od uplatňování dalších nároků pro majetkové újmy jí vzešlé mimo právě útraty sporu a prozatímního opatření. Ovšem učiní se podle §u 393 ex. ř. prozatímní opatření pokaždé na náklad navrhuující strany bez újmy jejího nároku na náhradu těchto nákladů; útraty vzešlé prozatímním opatřením, musí se pak domáhati ve sporu, po případě v řízení exekučním. To také strana žalovaná učinila a útraty ony před skončením řízení účtovala a byly jí jako útraty sporu také přisouzeny. Nemůže tudíž ještě dodatečně je podruhé účtovat. Ježto nejde tu o jistotu pro útraty sporu a jiná újma majetková se neuplatňuje, a ježto jistota byla složena se shora uvedenou náhradou, bylo návrh strany žalované (odpůrce ohrožené strany) zamítnouti jako neodůvodněný, aniž by se bylo třeba zabývati dalším jejím tvrzením. R e k u r s n í s o u d změnil napadené usnesení v tom rozum, že František P. jest povinen Františku K-ovi hraditi škodu prozatímním opatřením žalobcovým záповědí zcizení a zatížení domku vzešlou, totiž povstalou veškerými útratami, jež byly žalovanému návrhem žalobcovým na povolení prozatímního opatření a veškerým dalším řízením, tohoto návrhu se týkajícím způsobeny, samozřejmě nepřihlížejíc k útratám sporu o splnění kupní smlouvy, a ponechal ustanovení těchto útrat po případě až do požadované výše 1.100 Kč soudu I. stolice s tím, že po právomoci vydaného pak usnesení bude přiřknutý peníz hrazen ze složené jistoty. D ů v o d y: Jistota podle §u 390 ex. ř. slouží již svou právní povahou a svým účelem ku krytí možné škody, která povstane tomu, pro něhož jest složena, bez ohledu na to, kdo jest jejím vlastníkem. Ten, kdo ohrožené straně majetkový předmět předá za tím účelem; by ho bylo použito jako jistoty, musí nésti veškeré následky osudu, jenž jistinu postihne,

neboť jinak by bylo složení jistiny zbytečným a účelu, k jakému jí má býti použito, nevyhovujícím. Proto jest v projednávaném případě lhostejno, zdali sobě Dr. F. vlastnictví vyhradil čili nic a zdali ve svém podání, kterým jistotu skládá k soudu, praví, že má sloužiti jistota za možnou újmu, kterou by žalovaná strana utrpěla obmezením volné dispozice se svou nemovitostí, tak že uplatnění jakýchkoliv jiných případných nároků na knížku je vyloučeno. Takové obmezení se přičí zákonu a příkazu k složení jistoty a proto nelze k němu přihlížeti. Byl-li ohroženě straně, které bylo prozatímní opatření povoleno, její nárok pravoplatně odůvodněn, musí ohrožená strana hraditi odpůrci veškerou prozatímním opatřením způsobenou újmu. Dle ministerského nařízení k §u 394 ex. ř. může odpůrce požadovati nejen odškodnění, nýbrž plné zadostučinění. § 390 ex. ř. stanoví, že může soudce určit jistotu, pakli peněžitou náhradou mohou býti vyrovnány újmy hrozící odpůrci povolením prozatímního opatření. Toto zákonné ustanovení neobmezuje povinnost k náhradě pouze na újmu, povstlou tím, že jako v projednávaném případě, nesmí odpůrce nemovitost zciziti nebo zatížit, nýbrž stanoví, že jistota slouží k nahrazení každé újmy hrozící mu povolením prozatímního opatření. Z tohoto zákonného ustanovení plyne jasně, že jistota je určena též k náhradě útrat, které vzešly řízením o návrhu na povolení prozatímního opatření, na příklad útrat rekursu, ústního jednání o odporu a pod. Tomuto názoru nevádí rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 2. července 1925, v němž se praví, že v projednávaném případě nejde o útraty sporu, jak žalobce za to má, nýbrž o zřetel k poměrům žalovaného, které jsou dotčeny povoleným zákazem zcizení, zatížení a zastavení domku. Jest správné, že jistota nemůže sloužiti ku krytí útrat sporu žalobcem zahájeného, a bylo proto tímto usnesením vysloveno, že má jistota sloužiti pouze ku krytí výloh způsobených řízením o povolení prozatímního opatření.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs není opodstatněn a to ani, pokud směřuje proti tomu, že útraty vzniklé odpůrci v řízení o prozatímní opatření jsou majetkovou újmu, kterou v případech §u 394 ex. ř. jest navrhovatel povinen odpůrci nahraditi a za kterou ručí jistota navrhovatelem podle §u 390 ex. ř. složená, ani pokud směřuje proti tomu, že za dotyčné útraty v případě, o který se jedná, ručí jistota 1.100 Kč, kterou za navrhovatele složil Dr. Leopold F. O povinnosti navrhovatele prozatímního opatření nahraditi odpůrci útraty řízení o prozatímní opatření v případech §u 394 ex. ř. nemůže podle tohoto §u býti pochybnosti. Dotyčné útraty jsou majetkovou újmu a, ježto vznikly následkem prozatímního opatření, patří nepochybně k majetkovým újmám, které navrhovatel prozatímního opatření jest povinen odpůrci nahraditi, nastal-li některý z případů §u 394 ex. ř. Proto ručí za dotyčné útraty jistota navrhovatelem pro-

zatímního opatření podle §u 390 ex. ř. zřízená a v tomto případě ručí za tyto útraty jistota Drem Leopoldem F-em složená, ježto byla zřízena podle uvedeného §u. Námítka, že prý o újmách majetkových z prozatímního opatření nelze v tomto případě vůbec mluvit, ježto prozatímní opatření nebylo vykonáno, nesrovnává se se stavem věci. Navržené prozatímní opatření podle §u 382 čís. 6 ex. ř. bylo povoleno usnesením ze dne 30. března 1925 a bylo dne 10. dubna 1925 v pozemkové knize (§ 384 ex. ř.) poznamenáno. Prozatímní opatření tedy bylo vykonáno. Okolnost, na kterou se v dovolacím rekursu poukazuje, že vykonané prozatímní opatření stalo se později bezúčinným a nezabránilo zcizení nemovitosti, že tedy nemělo zamýšleného výsledku, netýká se povinnosti k náhradě podle §u 394 ex. ř. a nemá pro ni významu. Ohledně prvního bodu, proti němuž dovolací rekurs směřuje, oprávnění dovolacímu rekursu přiznati tedy nelze. Co se týká toho, že jistota Drem Leopoldem F-em za navrhovatele zřízená ručí za útraty odpůrci řízením o prozatímní opatření vzniklé přes to, že Dr. F. vyhradil si k složenému penizi vlastnictví a že složil jistotu s omezením, že má ručiti jen za újmy, které by vznikly ze záповědi zcizení, zastavení nebo zatížení odpůrcovy nemovitosti, dovedil toto ručení zcela případně a správně rekursní soud, pročez stačí v tomto bodě poukázati na důvody napadeného usnesení, jež dovolací soud sdílí a jež dovolacím rekuresem nebyly nikterak vyvráceny.

Čís. 6942.

Zajištění půdy drobným pachtýřům (zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.).

Rozvrh přejímací ceny děje se podle zásad exekučního řízení, jinak však zůstává řízení řízením nesporným.

Připojil-li soudce v usnesení, jímž položil rok k rozvrhu, k výzvě k přihláškám sankci podle §u 210 ex. ř., nelze přihlížeti k nárokům církevních ústavů, jež nebyly přihlášeny (specifikovány). Okolnost, že patronátní břemena pomíjejí na odprodané nemovitosti, není ještě důvodem, by nemohla býti přikázána z přejímací ceny.

(Rozh. ze dne 30. března 1927, R I 142/27.)

V řízení o rozvrhu přejímací ceny za pozemky přiznané drobným pachtýřům podle zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., zamítl soud první stolice návrh finanční prokuratury v zastoupení patronátu, by z přejímací ceny před jejím rozdělením byla vyloučena a na úrok uložena přiměřená částka odpovídající hodnotě patronátních závazků jako jistota, která by spolu se zbytkem kmene panství ručila pro budoucnost za řádné plnění patronátních povinností. Důvody: Návrh finanční prokuratury v zastoupení patronátu učiněný,